

INFORMACJA KOMISARZA WYBORCZEGO W OSTROŁĘCE

o zasadach gospodarki finansowej komitetów wyborczych organizacji oraz komitetów wyborczych wyborców, uzyskiwaniu przychodów oraz o wydatkach związanych z finansowaniem kampanii wyborczej w wyborach samorządowych, zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 r.

1. Szczegółowe „wyjaśnienia dotyczące zasad finansowania kampanii wyborczej w wyborach organów jednostek samorządu terytorialnego, zarządzonych na dzień 16 listopada 2014 r.” Państwowa Komisja Wyborcza zawarła w piśmie z dnia 30 czerwca 2014 r. (znak: ZKF – 780/5/14). Pismo zostało opublikowane na stronie internetowej pkw.gov.pl w zakładce „wybory do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw oraz wójtów, burmistrzów i prezydentów miast w 2014 r.”.
Strona ta będzie aktualizowana o bieżące wyjaśnienia i informacje.
2. Gospodarkę finansową komitetu prowadzi i ponosi za nią pełną odpowiedzialność pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego (art. 127 § 1 Kodeksu wyborczego). Zgodnie z art. 130 § 2 Kodeksu wyborczego bez pisemnej zgody pełnomocnika finansowego nie można zaciągać żadnych zobowiązań finansowych w imieniu i na rzecz komitetu wyborczego.
Pełnomocnik finansowy ponosi odpowiedzialność karną za naruszenie zakazów i ograniczeń w pozyskiwaniu i wydatkowaniu środków.
Można być pełnomocnikiem finansowym tylko jednego komitetu wyborczego (art. 127 § 3 Kodeksu wyborczego).
3. Pełnomocnikiem finansowym może być kandydat na radnego, jak również kandydat na wójta (burmistrza, prezydenta miasta), z wyłączeniem kandydatów, którzy w kończącej się kadencji pełnią funkcję radnego czy wójta.
4. Na podstawie art. 109 § 2 Kodeksu wyborczego komitety wyborcze zobowiązane są do umieszczenia na wszystkich materiałach wyborczych wyraźnych oznaczeń, od kogo one pochodzą. Materiałem wyborczym jest każdy, pochodzący od komitetu wyborczego upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z zarządzonymi wyborami.
5. Komitet wyborczy gromadzi środki finansowe wyłącznie na jednym rachunku bankowym (art. 134 § 1 Kodeksu wyborczego).
Podstawą do otwarcia rachunku komitetu wyborczego jest postanowienie Komisarza Wyborczego o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 134 § 1 Kodeksu wyborczego). Z racji pełnionej funkcji otwarcia rachunku bankowego powinien dokonać pełnomocnik finansowy komitetu, który też powinien być dysponentem środków na jego koncie.
Bank otwierający rachunek może zażądać od pełnomocnika finansowego podania numeru wpisu do rejestru gospodarki narodowej (REGON) oraz numeru identyfikacji podatkowej (NIP), nadanych komitetowi wyborczemu, odpowiednio przez właściwy urząd statystyczny i urząd skarbowy.

- 6. Umowa rachunku bankowego komitetu, zgodnie z art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego powinna zawierać następujące zastrzeżenia:**
- o wymaganym ustawą sposobie dokonywania wpłat na rzecz komitetu wyborczego (jedynie czekiem rozrachunkowym, przelewem lub kartą płatniczą), za przelew w rozumieniu przepisu prawa bankowego nie może być uznana wpłata gotówkowa w kasie banku ani na poczcie,
 - o dopuszczalnym źródle pozyskiwania środków finansowych,
 - o dopuszczalnym maksymalnym terminie dokonywania wpłat tj. do dnia wyborów.
- Pełnomocnik finansowy, który nie wprowadza do umowy rachunku bankowego komitetu zastrzeżeń określonych w art. 134 § 6 Kodeksu wyborczego popełnia wykroczenie, określone w art. 505 § 2 tegoż Kodeksu (kara grzywny).
- Komitet wyborczy nie może otworzyć rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej (SKOK).
7. Rachunek komitetu wyborczego należy zlikwidować po zbilansowaniu przychodów i wydatków, rozliczeniu środków wpłaconych z naruszeniem prawa oraz przekazaniu ewentualnej nadwyżki finansowej na rzecz organizacji pożytku publicznego (art. 138 § 2-5 Kodeksu wyborczego).
8. Środki finansowe komitetu wyborczego wyborców mogą pochodzić wyłącznie z wpłat osób fizycznych (obywateli polskich, mających miejsce stałego zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej art. 132 § 3 pkt 2 Kodeksu wyborczego) oraz z kredytów bankowych zaciągniętych przez komitet wyborczy.
9. Przepisy Kodeksu wyborczego wprowadzają zakazy i ograniczenia w finansowaniu komitetów wyborczych, w tym:
- 1) komitety wyborcze mogą pozyskiwać środki finansowe jedynie na cele związane z wyborami (art. 129 § 1 Kodeksu wyborczego);
 - 2) pozyskiwanie środków finansowych jest dozwolone dopiero od dnia wydania przez Komisarza Wyborczego postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 129 § 2 pkt 1 Kodeksu wyborczego);
 - 3) zabronione jest pozyskiwanie środków po dniu wyborów (art. 129 § 2 pkt 2 Kodeksu wyborczego).
Po dniu wyborów dopuszczalne jest jedynie przekazywanie przez osoby, które utworzyły komitet wyborczy środków na uiszczenie opłat bankowych za prowadzenie i likwidację rachunku.
 - 4) komitetom wyborczym nie wolno przyjmować wartości niepieniężnych (np. darowizn rzeczowych, darmowych usług), z wyjątkiem nieodpłatnych usług polegających na rozpowszechnianiu plakatów i ulotek wyborczych przez osoby fizyczne (art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego);
- Naruszenie zakazu określonego w art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego stanowi występki określony w art. 507 Kodeksu wyborczego, zagrożony grzywną od 1 000 zł do 100 000 zł.
10. W przypadku stwierdzenia wpływu na rachunek komitetu wpłaty pochodzącej z nieuprawnionego źródła lub dokonanej z naruszeniem przepisów ustawy, komitet wyborczy powinien odmówić przyjęcia darowizny. Odmową jej przyjęcia jest niezwłoczne zwrócenie darczyńcy tych środków i niewliczanie ich do przychodów komitetu. Zgodnie z art. 149 § 3 Kodeksu wyborczego, termin zwrotu środków nie powinien przekraczać 30 dni od daty wpływu tych środków na rachunek komitetu.
11. Korzyści majątkowe przyjęte przez komitet z naruszeniem przepisów Kodeksu wyborczego lub ich równowartość podlegają przypadkowi na rzecz Skarbu Państwa – art.

149 § 1 Kodeksu wyborczego. Naruszenie zasad finansowania komitetu wyborczego, wymienionych w art. 506 Kodeksu wyborczego stanowi występki zagrożony karą grzywny od 1 000 do 100 000 zł .

12. Komitety wyborcze mogą wydatkować na kampanię wyborczą wyłącznie kwoty ograniczone limitem wydatków (art. 135 § 1 Kodeksu wyborczego).

Kwota przypadająca na jeden mandat radnego wynosi:

- w wyborach do rady gminy w gminach do 40 tys. mieszkańców — 1 000 zł,
- w wyborach do rady powiatu — 2 400 zł,
- w wyborach do rady miasta w miastach na prawach powiatu — 3 600 zł,

Limit wydatków, związanych z prowadzeniem kampanii wyborczej kandydata na wójta w gminach do 500 tys. mieszkańców ustala się, mnożąc liczbę mieszkańców danej gminy przez kwotę 60 groszy.

13. Komitety wyborcze prowadzą rachunkowość na zasadach określonych w ustawie o rachunkowości oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami prawa handlowego, nieprowadzących działalności gospodarczej – art. 128 Kodeksu wyborczego.

Dokumentami dotyczącymi kosztów i wydatków są:

- rachunki,
- faktury,
- umowy,
- pokwitowania odbioru gotówki do rozliczenia (KW),
- inne dokumenty wystawione na komitet wyborczy.

14. Dokumenty finansowo-księgowe wystawione na nazwisko osoby fizycznej (np. na nazwisko kandydata) nie są dowodami kosztów komitetu wyborczego.

Do wydatków lub kosztów komitetów wyborczych zalicza się m. in.: koszty zużycia materiałów i energii elektrycznej, koszty usług obcych (reklamy, ulotki wyborcze), koszty spotkań i podróży wyborczych, wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, spłatę zaciągniętych kredytów bankowych, pozostałe wydatki pieniężne.

15. Dowody księgowe dotyczące wydatków (kosztów) powinny spełniać warunki określone w ustawie o rachunkowości, a w szczególności muszą być zatwierdzone przez osobę odpowiadającą za gospodarkę finansową komitetu.

Ewidencja wydatków i zobowiązań finansowych komitetu wyborczego powinna być prowadzona w sposób zapewniający uzyskanie informacji niezbędnych do prawidłowego sporządzenia sprawozdania finansowego.

16. Pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego ma obowiązek sporządzenia i przedłożenia Komisarzowi Wyborczemu sprawozdania o przychodach, wydatkach i zobowiązaniach finansowych komitetu w terminie 3 miesięcy od dnia wyborów (art. 142 § 1 Kodeksu wyborczego).

Termin przedłożenia sprawozdania finansowego upływa:

- dla komitetów, których kandydaci nie biorą udziału w ponownym głosowaniu — **w dniu 16 lutego 2015 r.,**
- dla komitetów, których kandydaci uczestniczą w ponownym głosowaniu — **w dniu 2 marca 2015 r.**

Obowiązek sprawozdawczy dotyczy także komitetów, które uległy rozwiązaniu przed dniem wyborów. Sprawozdanie finansowe przedkładają one w terminie do dnia 16 lutego 2015 r.

Obowiązek sprawozdawczy dotyczy wszystkich komitetów wyborczych, bez względu na to, czy komitet pozyskiwał środki finansowe, zaciągał zobowiązania oraz dokonywał wydatków.

17. Sprawozdanie finansowe sporządza się według wzoru określonego w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, albo w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie łącznego sprawozdania finansowego komitetu wyborczego, który zarejestrował kandydata na wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.
18. Okresem rozliczeniowym komitetów wyborczych jest okres od dnia wydania przez Komisarza Wyborczego postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, do dnia przedłożenia sprawozdania wyborczego.
Ze względu na charakter dowodowy do sprawozdania powinny być załączone oryginalne dokumenty źródłowe. W szczególności dotyczy to faktur, rachunków i innych dokumentów dotyczących kosztów i wydatków.
Do dokumentów składanych do sprawozdania należy załączyć historię rachunku bankowego komitetu wyborczego, gdyż dokument ten jest niezbędny do weryfikacji podanych w sprawozdaniu danych. Zbiorcze zestawienie sporządzane przez bank powinno obejmować wszystkie operacje dokonane na rachunku od jego otwarcia do zamknięcia.
19. Komitet wyborczy wyborców i komitet wyborczy organizacji przekazuje nadwyżkę pozyskanych środków na rzecz organizacji pożytku publicznego (art. 138 § 3 Kodeksu wyborczego).
O przekazaniu nadwyżki na rzecz organizacji pożytku publicznego pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego zawiadamia organ wyborczy, któremu złożył sprawozdanie finansowe. W zawiadomieniu należy wskazać nazwę organizacji pożytku publicznego, jej adres oraz numer wpisu do KRS. Do zawiadomienia należy dołączyć dowód przelewu środków finansowych z rachunku komitetu wyborczego na rachunek organizacji pożytku publicznego. Przekazanie nadwyżki następuje zgodnie z art. 138 § 5 Kodeksu wyborczego.
20. Kampanię wyborczą przed ponownym głosowaniem w wyborach wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) mogą prowadzić wyłącznie te komitety wyborcze, których kandydaci uczestniczą w tym głosowaniu.
Komitety wyborcze, których kandydaci nie uczestniczą w ponownym głosowaniu nie mogą pozyskiwać środków finansowych po dniu wyborów, tj. po 16 listopada 2014 r. Komitety te nie mogą także po tym dniu zaciągać nowych zobowiązań. Do dnia przedłożenia sprawozdania wyborczego mają one jedynie prawo pokrywać zaciągnięte wcześniej zobowiązania oraz wydatkować środki na cele związane z zakończeniem działalności komitetu i sporządzeniem sprawozdania.
- 21. Limit wpłat od jednej osoby fizycznej na rzecz jednego komitetu wyborczego, którego kandydaci na wójtów uczestniczą w głosowaniu ponownym, tak jak limit wydatków tego komitetu, nie ulegają zwiększeniu w związku z udziałem tych kandydatów w głosowaniu ponownym.**

**Marta Elżbieta Truskowska
Komisarz Wyborczy
w Ostrołęce**